

Black/Pink

AFLEVERING 2

In elke MemoRad vertelt een radioloog over het mooiste en het heftigste moment als opleider. Opleider Kees van Dijke van het NWZ ziet donkere wolken voor het vak, maar schetst ook waarom hij de toekomst toch roze inzielt.

Black

Als positief ingesteld persoon, die altijd meer de mogelijkheden wil zien dan de onmogelijkheden, is het lastig om een zwarte bladzijde te vullen. Ik troost mij met de gedachte dat naast een teken van onbekendheid en negativiteit, zwart zeker ook iets mysterieus en moois kan zijn: een teken van elegantie, moed en kracht.

Ik heb in het Concilium mooie radiologieontwikkelingen meegemaakt als opleider. Van HORA I, HORA II, CO-RONA naar ORANGE. Het radiologieopleidingsplan is hierbij steeds een voorloper ten opzichte van andere specialismen, zo ook het indrukwekkende lokale en landelijke onderwijs dat niet te evenaren is door andere specialismen. Super *pink* dus, maar als opleider zie ik wel twee donkere wolken aan komen drijven.

‘De gehele geneeskundeopleiding moet op de schop, alsmede de specialistenopleiding, zo is de gedachte’

De eerste donkere wolk is de gelanceerde houtkoolschets voor het specialismenlandschap 2035 van het College Geneeskundige Specialismen (CGS), zoals ook beschreven in een vorig nummer van de MemoRad door onze NVvR-voorzitter.

De gehele geneeskundeopleiding moet op de schop, alsmede de specialisten-

opleiding. De basisopleiding geneeskunde is blijkbaar onvoldoende op de praktijk gericht. Niet iedereen hoeft opgeleid te worden om in een ziekenhuis te gaan werken, omdat slechts een klein gedeelte van de geneeskundestudenten dit gaat doen. In de basisopleiding geneeskunde zou bijvoorbeeld echografie al aangeleerd kunnen worden is een gedachte, en zo vele andere opvallende zaken. Dat de geneeskunde- en radiologieopleiding in de komende jaren drastisch gaan veranderen is zeker, maar gelukkig zit het bestuur van de NVvR er bovenop, zodat ik het als opleider minder zwart inzie. Maar grote zorgen blijven.

De andere donkere wolk betreft het kostprijsonderzoek. De Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) doet sinds jaren kostprijsonderzoek naar de medisch-

specialistische vervolgoopleidingen (MSVO) om de vele aspecten van het opleiden financieel in kaart te brengen. Hierbij werd getracht de beschikbaarheidsbijdrage per 2024 geïndividualiseerd per deelspecialisme te herrekenen met input van veel data van focusgroepen per specialisme, ook van de radiologie. Door de focusgroep, waar ik als opleider ook in zat, is hier

Beeld: DALLE 3

veel tijd in gestopt. Zoals verwacht is de aanpassing tot op heden niet gelukt, mede door de NZa-stellingen en de grote verschillen van inputdata per opleiding binnen deelspecialismen en tussen specialismen. Hierbij hebben de focusgroepen, de FMS en de wetenschappelijke verenigingen de validiteit van de NZa-resultaten serieus ter discussie gesteld. De NZa hoopte in het vierde kwartaal van 2023 het onderzoek af te ronden om hierna de bedragen en indien nodig ook dbc-tarieven bij te stellen ('Aanpassing aiosbijdrage op zijn vroegst in 2024', *Medisch Contact*, 17 februari 2022). Een andere of aanvullende besparing zou kunnen zijn dat de aios 20% van zijn opleiding zelf betaalt ('Laat artsen deel van vervolgoopleiding zelf betalen', *Medisch Contact*, 30 september 2022). Wellicht door weer een nieuw leenstelsel in te stellen voor de arts-assistenten. Dit bij een huidige arts-assistentenvergoeding tussen de 140.000 en 167.000 euro per opleidingsplek per jaar. Echt een doemscenario in mijn ogen.

Ik denk dat dit nu niet die stimulans zal geven met betrekking tot het aantrekken van meer arts-assistenten binnen en buiten ons vakgebied, wat ook een doelstelling is. Met toch enige zorgen kijk ik naar al deze hersenspinsels.

Pink

Het opleiden van een arts-assistent samen met collega-radiologen en nucleair geneeskundigen tot een specialist is maatwerk, een zeer groot voorrecht en écht geweldig. De opleider krijgt vaak de *credits*, maar is slechts de dirigent die het stokje vasthoudt terwijl de opleidingsgroep de mooiste muziek maakt. Dus alle eer juist naar deze muzikanten en de ondersteuners. Maar het altijd weer zien *shinen* van uiteindelijk 'mijn' jonge klaren, 'mijn kids', maakt mij reuzetrots, steeds weer wanneer ik ze zie.

AI krijgt gelukkig binnen de opleiding wel aandacht, maar nog te beperkt. Incorporer AI standaard in het HH-uur op vastgestelde tijden, superroze. Geweldige cursussen (voor arts-assistenten vanuit hun rugzak te betalen) zijn er en niet te vergeten diverse mooie podcast over onder andere AI en ChatGTP, zoals *Radiology Podcast* en *Radiology AI Podcast*. De voorbeeldfunctie van de leden van de opleidingsgroep vind ik essentieel, naast het mooie stappenplan van M.J. van Kooten et al in *Insights*

Beeld: DALL-E 3

'Arts-assistenten moeten vanaf het begin van hun opleiding gemarineerd worden in ontwikkelingen zoals AI'

Radiologie is veelal de spil binnen de gezondheidszorg en mede beleidsbepalend. Juist daarom moeten innovaties omarmd worden om zo optimaal onbevreesd toekomstgericht te blijven. De arts-assistenten moeten al vanaf het begin van hun opleiding gemarineerd worden in ontwikkelingen zoals AI, en leren hoe ze om moeten gaan met bijvoorbeeld longnodule opsporingsprogramma's zonder hun eigen waarnemingen te verloochenen. Zij moeten leren, net als de opleiders, om een weg te vinden in het oerwoud van AI-programma's zoals beschreven in het cum laude proefschrift van Kicky van Leeuwen (*Validation and implementation of commercial artificial intelligence software for radiology*, zie *MemoRad 4*, 2023).

Imaging 2024: A framework to integrate artificial intelligence training into radiology residence programs: preparing the future radiologist.

AI en ChatGTP gaan meer geïntegreerd worden om de steeds verder toenemende zorgvraag op te vangen en zullen dan ook een vaste plek als teamlid innemen. Als radioloog (in spe) zal je jezelf moeten bekwamen om dit nieuwe teamlid te begrijpen en ermee samen te werken. Meebepalen welke koers het ziekenhuis vaart omtrent AI is goed wanneer een radioloog aan het roer staat van de digitale transformatie in de functie als CMIO. Zodoende is binnen de NoordWest Ziekenhuisgroep radioloog Davy Sudiono aangesteld als CMIO. De CMIO zoekt verbinding

tussen de zorgprofessional en de ICT en vaart tussen de obstakels door van management, wet en regelgeving en leveranciers.

Waar halen de arts-assistenten de tijd echter vandaan? Zij willen vaak ook shinen in meerdere differentiaties, onderzoek doen en een goede werk-privébalans hebben. Voor een goede werk-privébalans, hetgeen ik uiterst belangrijk vind, stel ik als opleider altijd elke arts-assistent voor om 80% te gaan werken. Deze periode van opleidingstijd (met eventueel partner en/of jonge kinderen) komt namelijk nooit meer terug. Hiernaast is persoonlijke aandacht essentieel voor eenieder, maar zeker ook gedurende de opleidingstijd.

De toekomst zie ik ondanks alle *bugs* echter voor de arts-assistenten radiologie zeker roze in. Ik vrees ook niet voor de komende generatie Z-arts-assistenten die meesters zijn op het internet en veelal relevante data snel kunnen filteren. Ik hoop alleen dat hun mogelijk korte aandachtspanne wel zo lang is dat zij zich kunnen verdiepen in het meest geweldige specialisme dat er is. Maar ach, ook dat komt ongetwijfeld wel goed.

In de volgende MemoRad vertelt **Peter Kornaat**, opleider in het Haaglanden MC in Den Haag, over zijn Black/Pink-momenten.